u Cap. l. 6. c. 185. & l. 7. c. 7.

LV. ANASTASIUS Papa [u]. [fortè ex Capitular. an. 803. *in Germania.*]

Communione privetur, qui decimas, vel oblationes extra Epiſcopi conſcientiam tenere voluerit.

x Anſel. l. 5. c. 45. STatuimus [x], ut ſi quis oblationes Eccleſiæ, vel decimas, quas populus dare debet, tenere contenderit, vel extra baptiſmalem Eccleſiam dare voluerit præter conſcientiam Epiſcopi, vel ejus, cui hujuſcemodi officia commiſſa ſunt, nec cum eorum voluerit agere conſilio, bannum noſtrum componat, & communione privetur.

GRATIAN. „ CUM addit [Extra conſcientiam Epiſcopi,] intelligendum relinquit, quòd Epiſcopo conſentiente aliis Eccleſiis dari poſſunt.

LVI. *Item* IN CONCILIO TICINENSI, c. 11. [an. 855. *in Italia.*]

Juxta diſpoſitionem Epiſcopi decimæ diſtribuantur.

y Anſel. l. 5. c. 46. IN ſacris [y] Canonibus præfixum eſt, ut decimæ juxta Epiſcopi diſpoſitionem diſtribuantur. Quidam autem Laici, qui vel in propriis, vel in beneficiis ſuas habent Baſilicas, contempta Epiſcopi diſpoſitione, non ad Eccleſias, ubi baptiſmum, & prædicationem, & manûs impoſitionem, & alia Chriſti Sacramenta percipiunt, decimas ſuas dant: ſed vel propriis Baſilicis, vel aliis Eccleſiis α pro ſuo libitu tribuunt: quod omnimodis divinæ Legi, & ſacris Canonibus conſtat eſſe contrarium. Unde veſtram β poteſtatem, ut eos corrigatis, expetimus.

¶ CORR. ROM. α *Aliis Eccleſiis.*] In Concilio Ticinenſi, unde hoc Capitulum videtur acceptum, legitur, *ſuis Clericis.* Apud Anſelmum verò, *ſuis Eccleſiis.*

β *Unde veſtram.*] Verba hæc referuntur ad Imperatorem Ludovicum II. qui illi Synodo interfuit. Quare in ea ſequitur, *ſacra docet, &c.*

GRATIAN. „ CUM autem reprehenduntur, quia contempta Epiſcopi diſpoſitione hoc faciunt; intelligitur, quòd ſi Epiſcopo diſponente hoc fecerint, irreprehenſibiles inveniuntur.

LVII. *Item* SYMMACHUS Epiſcopus Eccleſiæ Catholicæ urbis Romæ dixit in Synodo ſexta Romana [z]. [an. 504. *Romæ.*]

Anathema ſit, qui præter Epiſcopi conſcientiam decimas, & oblationes diſpenſare voluerit.

z Et in Aquiſgran. ſub Pipino, c. 26.
a Deuſdedit, p. 4. Anſel. l. 5. c. 44. & l. 7. Gangrenſ.
b Cap. l. 7. c. 7. In Gang. c. 8. Burch. l. 3. c. 144. & 145. Ivo, p. 3. c. 209. & 210.
d xii. q. 2. indignè.

IN Canonibus [a] 26 in Gangrenſi Eccleſia, Apoſtolica autoritate conditis de fructuum oblationibus, quæ Miniſtris Eccleſiæ debentur, & de his, quæ in uſus pauperum conferuntur, ſcriptum habetur [b]: [Si quis oblationes Eccleſiæ α 27 accipere, vel dare voluerit præter Epiſcopi conſcientiam, vel ejus, cui hujuſcemodi ſunt officia commiſſa, nec cum ejus voluerit agere conſilio; anathema ſit.] Et iterùm in eodem Concilio Gangrenſi [c]: [Si quis oblata Deo dederit, vel acceperit 28 præter Epiſcopum, vel eum, qui conſtitutus eſt ab eo ad diſpenſandam miſericordiam pauperibus; & qui dat, & qui accipit, anathema ſit.]

§. 1. Valdè iniquum [d] ergo 29, & ingens ſacrilegium eſt, ut quæcumque vel pro remedio peccatorum, vel ſalute, vel 30 requie animarum ſuarum unuſquiſque venerabili Eccleſiæ contulerit, aut certè reliquerit; ab his, a quibus hæc maximè ſervari convenit, id eſt, Chriſtianis, & Deum timentibus hominibus, & ſuper omnia à Principibus, & Primis regionum in aliud transferri, vel converti. & *infrà.*

e Ivo, p. 3. c. 148.

§. 2. Generaliter verò [e], quicumque res Eccleſiæ confiſcare, aut competere, aut pervadere periculoſa ſua 31 infeſtatione præſumpſerit; niſi ſe β citiſſimè 32 per Eccleſiæ, de qua agitur, ſatisfactionem correxerit; perpetuo anathemate feriatur. §. 3. Similiter & hi, qui res Eccleſiæ, juſſu, vel largitione Principum, vel quorumdam Potentum, aut quadam invaſione, aut tyrannica poteſtate retinuerint, & filiis, vel heredibus ſuis (ut a quibuſdam jam factum audivimus) quaſi hereditaria reliquerint; niſi citò res Dei, admoniti à Pontifice agnita veritate reddiderint; perpetuo anathemate feriantur. Imputare enim eſſe cenſemus, ut cuſtodes potiùs chartarum, quàm defenſores rerum creditarum (ut præceptum eſt) judicemur. & *infrà.*

f Deut. 13. & 1. Cor. 5.

§. 4. Ferro enim abſcindenda ſunt vulnera, quæ fomenta non ſentiunt. §. 5. Similiter & illi exterres debent fieri ab Eccleſia, qui Sacerdotali admonitione non corriguntur, dicente Domino [f]: *Auferte malum ex vobis.* Univerſa Synodus ſurgens acclamavit. Ut ita fiat, rogamus. Dictum eſt 33 octies. Ita ſerventur γ præcamur. Dictum eſt decies. Ut in perpetuum maneant, & veſtra autoritate firmentur. Dictum eſt duodecies. Exaudi Chriſte, Symmacho Papæ vita. Dictum eſt duodecies.

¶ CORR. ROM. α *Oblationes Eccleſiæ.*] In Concilio ipſo Gangrenſi legitur, *ſi quis oblationes Eccleſiæ extra Eccleſiam accipere, &c.*

β *Niſi ſe.*] Hæc uſque ad verſ. *Similiter*, ſunt addita ex Symmachi Synodo.

γ *Iſta ſerventur.*] Item hæc uſque ad verſ. *Exaudi.*

¶ PITH. 26 *In Canonibus.*] Ex verſione Dionyſii Exigui habetur in Cod. Paſquerii.

27 *Eccleſiæ.*] V. C. *extra Eccleſiam.*

28 *Deo dederit vel acceperit.*] Hæc abſunt à V. C.

29 *Iniquum ergo.*] V. C. *ergo impium.*

30 *Vel.*] Abeſt à V. C.

31 *Sua.*] V. C. *aut ſana.*

32 *Citiſſimè.*] Sic etiam V. C.

33 *Dictum eſt.*] Hæc & reliqua deſunt in V. C.

LVIII. IDEM in eadem Synodo. [an. 504. *ibid.*]

Eiſdem plectuntur pœnâ, qui Eccleſiæ res, & bona Epiſcoporum invadunt.

g Ivo, p. 3. c. 148. Similiter [g] & hoc ad omnium Eccleſiarum notitiam veſtra cunctorum exhortatione, & judicio 34 cenſemus pervenire, & ab omnibus firmiter teneri; quia Epiſcoporum res, Eccleſiæ non dubitantur eſſe; ſi in eorum facultatibus ſimilis 35 fuerit crudelitate graſſatum; pervaſores rerum memoratarum, prædictæ Canonum diſtrictionis 36 feriantur vindictâ: ut qui moribus propriis, ac nulla conſcientiæ caſtigatione corriguntur; ſaltem Eccleſiaſticæ, & Canonicæ vindictæ percellantur aculeis.

¶ PITH. 34 *Judicio.*] V. C. *indicio.*

35 *Similis.*] V. C. *ſimiliter.*

36 *Prædictæ Can. diſtrictionis.*] V. C. *prædicta Canonum diſtrictione feriantur.*

LIX. *Item* EX LIBRO I. Capitulorum Caroli & Ludovici Imperatorum, cap. 85. [an. 803. *Aquiſgrani.*]

Res Eccleſiæ, Principum autoritate diſtribui non poſſunt.

h Deuſdedit, p. 3. Anſel. l. 4. c. 43.
i al. tamen

QUia juxta [h] Sanctorum Patrum traditionem novimus res Eccleſiæ vota eſſe fidelium, pretia peccatorum, & patrimonia pauperum; cuique non ſolum habita conſervare, verùm etiam multa, Deo opitulante, conferre optamus. Ut autem [i] ab Eccleſiaſticis α de dividendis β rebus Eccleſiæ ſuſpicionem dudum conceptam amoveremus, ſtatuimus, ut nec noſtris, neque filiorum, & Deo diſpenſante Succeſſorum noſtrorum temporibus, qui noſtram, vel Progenitorum noſtrorum voluntatem, vel exemplum imitari voluerint, ullam penitus diviſionem, aut jacturam patiatur.

¶ CORR. ROM. α *Eccleſiaſticis.*] Sequebatur, *officiis*, quæ vox neque in vetuſtis, neque in ipſis Capitulari eſt. Refertur enim ad homines, non ad officia.

β *Dividendis.*] In Capitulari impreſſo legitur, *non dividendis.* In Capitulis autem manuſcriptis, quæ ab Epiſcopis provinciarum Remenſis, ac Rotomagenſis Ludovico Regi miſſa fuerunt, hæc habentur ad hunc locum pertinentia: *Quia verò Carolus Princeps, Pipini Regis pater, qui primus inter omnes Francorum Reges, ac Principes, res Eccleſiarum ab eis ſeparavit, atque diviſit, pro hoc ſolo maximè eſt æternaliter perditus. Nam S. Eucherius Aurelianenſis Epiſcopus, qui in Monaſterio S. Trudonis requieſcit, in oratione poſitus, ad alterum ſeculum raptus, & inter cetera, quæ Domino ſibi oſtendente conſpexit, vidit illum in inferno inferiori torqueri. Cui interroganti ab Angelo ejus ductore reſponſum eſt: quia Sanctorum judicatione, qui in futuro judicio cum Domino judicabunt, quorumque res abſtulit, & diviſit, ante illud judicium animâ & corpore ſempiternis pœnis eſt deputatus: & recepit ſimul cum peccatis ſuis pœnas propter peccata omnium, qui res ſuas, & facultates in honore & amore Domini ad Sanctorum loca in luminariis Divini cultûs, & alimoniis Servorum Chriſti, ac pauperum pro animarum ſuarum redemptione tradiderunt. Qui in ſe reverſus S. Bonifacium, & Fulradum Abbatem Monaſterii S. Dionyſii, & ſummum Capellanum Regis Pipini ad ſe vocavit, eiſque talia dicens in ſignum dedit, ut ad ſepulchrum illius irent, & ſi corpus ejus ibidem non reperiſſent, ea, quæ dicebat, vera eſſe concrederent. Ipſi autem pergentes ad prædictum Monaſterium, ubi corpus ipſius Caroli humatum fuerat, ſepulchrumque ipſius aperientes, viſus eſt ſubitò exiiſſe Draco, & totum illud ſepulchrum interius inventum eſt denigratum, ac ſi fuiſſet exuſtum. Nos autem illos vidimus, qui uſque ad noſtram ætatem duraverunt, qui huic rei interfuerunt, & nobis viva voce veraciter ſunt teſtati quæ audierunt, atque viderunt. Quod cognoſcens filius ejus Pipinus, Synodum apud Liptinas congregari fecit, cui præfuit cum S. Bonifacio Legatus Apoſtolicæ Sedis Gregorius nomine. Nam & Synodum ipſam habemus, & quantumcumque de rebus Eccleſiaſticis, quas pater ſuus abſtulerat, potuit, Eccleſiis reddere procuravit. Et quoniam res Eccleſiis, à quibus ablatæ erant, reſtituere propter concertationem, quam cum Waifaro Aquitanorum Principe habebat, non prævaluit; precarias fieri ab Epiſcopis exinde petiit, & nonas, ac decimas ad reſtaurationes terrarum, & de unaquaque caſata duodecim denarios ad Eccleſiam, unde res erant beneficiatæ (ſicut in libro Capitulorum Regum habetur) dari conſtituit, uſque dum ipſæ res ad Eccleſiam revenirent. Unde & Dominus Carolus Imperator adhuc in Regio nomine conſtitutus edictum fecit, ut nec ipſe, nec filii ejus, neque Succeſſores, hujuſmodi res agere attentarent. Quod manu ſua firmavit, cui plenitudinem habemus, & de quo Capitulum excerptum in libro Capitulorum ejus, quicumque librum illum habet, & legere voluerit, invenire valebit. Hanc etiam relationem & in Scripturis habemus, & quidam noſtrûm etiam viva voce Dominum Ludovicum Imperatorem patrem veſtrum referre audivimus.* Hujus Hiſtoriæ mentio etiam eſt in vita B. Eucherii Epiſcopi Aurelianenſis, & B. Rigoberti Archiepiſcopi Re-

menſis. Qualis verò eſſet hujuſmodi Eccleſiaſticorum bonorum diviſio, quam Carolus Martellus induxit, Pipinus autem & Carolus Imperator prohibuerunt, eodem libro primo Capitularium, ante Capitulum iſtud 83. ſic exponitur: *Tempore Hadriani Papæ, & Karoli Magni Imperatoris, quando Paulinus Epiſcopus tenuit vices Apoſtolicæ Sedis, in Aquis fuit factum iſtud Capitulum propter hoc, quia Laici homines ſolebant dividere Epiſcopia, & Monaſteria ad illorum opus: & non remanſiſſet ulli Epiſcopo, nec Abbati, nec Abbatiſſæ, niſi tantùm, ut velut Canonici, & Monachi viverent.*

GRATIAN. „ CUM ergo præter conſcientiam Epiſcopi, vel ejus, cui officia hujuſmodi commiſſa ſunt, quilibet prohibetur oblationes Eccleſiæ diſtribuere; liquidò apparet, quòd cum Epiſcopi conſenſu, quibuslibet Eccleſiis poſſint diſtribui.

§. 1. Huic interpretationi videtur contraire autoritas illa

LX. TOLETANI CONCILII IV. c. 32. [an. 633. *in Hiſpania.*]

Nihil de jure ſuæ diœceſis Epiſcopi præſumant auferre.

k Burch. l. 3. c. 203. Ivo, p. 3. c. 255.
l al. decimis tributis.

COnſtitutum eſt [k] à præſenti Concilio Epiſcopos Diœceſes ſuas ita regere, ut nihil ex earum jure præſumant auferre: ſed juxta priorum autoritatem Conciliorum tam de oblationibus, quàm de tributis [l], ac frugibus Tertiam conſequantur. Quòd ſi ampliùs quidpiam ab eis præſumptum extiterit, per Concilium reſtauretur: appellantibus aut ipſis Conditoribus, aut certè Propinquis eorum, ſi jam illi à ſeculo diſceſſerunt.

LXI. *Item* SYMMACHUS Papa ad Cæſarium fratrem 37, c. 1. [an. 502. *Româ in Galliam.*]

Poſſeſſiones Eccleſiæ derelictas nulli ſit alienandi licentia.

m Polyc. l. 3. tit. 12. Anſel. l. 5. c. 47.
n al. honorem meritis.

POſſeſſiones [m], quas unuſquiſque Eccleſiæ proprio dedit, aut reliquit arbitrio, alienari quibuslibet titulis, atque diſtractionibus 38, vel ſub quocumque argumento non patimur: niſi fortè aut Clericis bonorum meritorum [n] 39, aut Monaſteriis religionis intuitu, aut certè peregrinis, ſi 40 neceſſitas largiri ſuaſerit: ſic tamen, ut hæc ipſa non perpetuò, ſed temporaliter perfruantur.

¶ PITH. 37 *Fratrem.*] Deeſt in V. C.

38 *Diſtractionibus.*] 2. V. C. *contractibus.*

39 *Bonorum meritorum.*] 2. V. C. *horum meritis.*

40 *Si.*] Abeſt à V. C.

GRATIAN. „ SED illud Toletani Concilii ita intelligendum eſt, ut Epiſcopi præter Quartam, vel Tertiam, quæ ſecundùm locorum diverſitates eis debetur, nihil contingant. Unde ſtatutum eſt

LXII. IN CONCILIO Leonis Papæ IV. c. 26. [an. 853. *Romæ.*]

A Clericis, & piis locis ultra ſtatuta Patrum aliquid Epiſcopus non exigat.

o Polyc. l. 4. tit. 21. Anſel. l. 6. c. 166.
p In vulgatis erat, ſuppoſita.
q al. perſpiciat.
r al. exactis dationibus.

NUlli Epiſcoporum [o] liceat à ſubjecto Sacerdote, vel alio quolibet Clerico, & piis locis dationes ultra ſtatuta Patrum exigere, aut ſuper poſita [p] in angariis inferre. Sed cùm optimus ſit perſpector, ita proſpiciat [q], ut univerſæ ſibi oves commiſſæ à ſe maximè alantur, atque in neceſſitatibus adjuventur, non illicitis exactionibus [r] opprimantur: quia Dominus paſcere, & docere nos docuit, & omnibus miniſtrare, non terrenis lucris, vel avaritiis delectari.

ſ al. Catinenſi.

LXIII. *Item* GREGORIUS I. Leoni Epiſcopo Catanenſium [ſ], *lib.* 7. *Epiſt.* 8. [an. 597. *Româ in Siciliam.*]

De reditibus Eccleſiæ Quarta pars Clericis eſt diſtribuenda.

t Anſel. l. 5. c. 67. AD hoc [t] locorum gradus rationis ordo diſtinxit, & judicia eſſe conſtituit, ut nec Præpoſiti in opprimendos ſe fruſtrà valeant occupare Subjectos; nec Subjectis iterùm contra ſuos Præpoſitos effrænata ſit reſultandi licentia. & *infrà.* Volumus igitur, ut quidquid Eccleſiæ tuæ ex reditu, vel quolibet alio titulo fortaſſis acceſſerit, Quartam exinde portionem ſine diminutione aliqua debeas ſegregare, atque eam ſecundùm Dei timorem Preſbyteris, Diaconis, ac Clero (ut tibi viſum fuerit) diſcretè dividere.

LXIV. *Item* EX VII. SYNODO, c. 4. [an. 787. *in Bithynia.*]

Epiſcopus turpis lucri gratiâ nihil à Monachis, vel Clericis ſuis exigere debet.

u Anſel. l. 6. c. 167. Polyc. l. 4. tit. 21.
x al. plenitudini. πληρώματι.
y Act. 20.
z exiſtimantes. orig. In Scriptura autem citat tamquam ſententiam Domini.
a Pſal. 140.
b 1. Cor. 6. 2. Cor. 12.
c 1. Pet. 5.

PRædicator veritatis [u] Paulus, Divinus Apoſtolus, ac ſi Canonem ponens Epheſiorum Preſbyteris, immò verò & omni ſacratæ multitudini [x] ita fiducialiter perhibuit [y]: *Argentum, & aurum, aut veſtem nullius concupivi. Omnia oſtendi vobis, quoniam ſic laborantes oportet ſuſcipere infirmos, beatius exiſtimans* [z] *dare, quàm accipere.* Propter quod & nos edocti ab eo, definimus Epiſcopum nullatenus turpis lucri gratiâ excogitare α ad excuſandas [a] excuſationes in peccatis expetere aurum, vel argentum, aut aliam ſpeciem ab Epiſcopis, vel Clericis, vel Monachis, qui ſub ipſo ſunt. Ait enim Apoſtolus [b]: *Iniqui regnum Dei non poſſidebunt: nec debent filii theſaurizare parentibus, ſed parentes filiis.* & *infrà.* Præcepit enim & Petrus Apoſtolorum ſummus [c]: *Paſcite, qui in vobis eſt, gregem Dei, non coactè, ſed ſpontaneè ſecundùm Deum; non turpis lucri gratiâ, ſed voluntariè: neque ut dominantes in Cleris, ſed forma facti gregis. Et cùm apparuerit Princeps paſtorum, percipietis immarceſſibilem gloriæ coronam.*

¶ CORR. ROM.] Caput hoc anteà citabatur ex ſexta Synodo. Eſt autem in ſeptima ex verſione Anaſtaſii, ex qua nonnulla hîc ſunt addita, dempta, emendata.

α *Excogitare.*] Verba Græca, ὁρίζομεν μὴ ὅλως αἰσχροκερδῶς ἐπινοεῖσθαι ἐπίσκοπον προφασιζόμενον προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις, ἀπαιτεῖν χρυσὸν, ſic clariùs verterentur, *ſtatuimus ne ullo modo turpis lucri gratiâ in mentem veniat Epiſcopo excuſanti excuſationes in peccatis, poſcere aurum, &c.*

ILLUD autem, quod in fine capituli Symmachi ponitur, [Hæc ipſa non perpetuò, ſed temporaliter perfruantur.] ad perſonales tantùm poſſeſſiones, Clericorum videlicet & pauperum, non ad Monaſteriales referendum eſt. “ GRATIAN.

§. 1. Quàm verò ſit grave apud Deum decimas, & oblationes, ac primitias Sacerdotibus non ſolvere, autoritate Hieronymi, & Auguſtini apparet. Ait namque “ 7. Pars.

LXV. HIERONYMUS in Comment. *ad c.* 3. Malachiæ. [an. 408. *in Palæſtina.*]

Reus apud Deum habetur, qui decimas Sacerdotibus non ſolverit.

d Mal. 3.

REvertimini [d] *ad me, & revertar ad vos, dicit Dominus exercituum: & dixiſtis, in quo revertemur? Si affiget homo Deum, quia vos configitis me: & dixiſtis, in quo configimus te? In decimis, & primitiis. In penuria vos maledicti eſtis: & me configitis gens tota.* Nunc ſequamur ordinem Prophetiæ. [Quia mihi non reddidiſtis decimas, & primitias; idcircò in fame, & penuria maledicti eſtis: & vos me ſupplantatis, ſive fraudatis, atque privatis gens tota.] Pro gente α, quæ in Hebraico ſcribitur, גוי annum, LXX. tranſtulerunt, ἔτος pro ἔθνος, & eſt ſenſus. Ecce annus expletus eſt, & nihil in meos theſauros, ſed in veſtra horrea comportaſtis: & pro decimis, & primitiis [e], quæ parva erant, ſi à vobis darentur, ubertatem poſſeſſionum veſtrarum, & omnem frugum abundantiam perdidiſtis. Ut autem ſciatis me hoc iraſcente perfectum, quia fraudaſtis me parte mea; hortor vos, atque commoneo, ut inferatis decimas in horrea [f], hoc eſt, in theſauros templi: & habeant Sacerdotes, atque Levitæ, qui mihi miniſtrant, cibos; & probate me, ſi non tantas pluvias effudero, ut cataractæ Cæli apertæ eſſe credantur: [Et effundam vobis benedictionem uſque ad abundantiam.] Verbum effuſionis nomen largitatis oſtendit. Sed fieri poteſt, ut agros irrigantibus pluviis ſit quidem fertilitas, verùm aut locuſta, aut brucus, aut erugo, aut eruca deſtruant, & labores hominum pereant. Propterea jungit, & dicit. [Et increpabo pro vobis devorantem.] locuſtam videlicet, & reliqua, quæ diximus, [Et non corrumpet fructum terræ veſtræ.] & *infrà.* §. 1. Si quando fames, & penuria, & rerum omnium egeſtas opprimunt Mundum; ſciamus hoc ex Dei ira deſcendere, qui in pauperibus, ſi non accipiant eleëmoſynam, fraudari ſe loquitur: & ſuas β poſſeſſiones poſſumus decimas, & primitias interpretari.

e al. primitivis.
f al. horrea mea.

§. 2. Si quis doctus, & eruditus legem Dei, poteſt ceteros erudire; non debet ſuæ aſſignare prudentiæ, ingenióque, quod poſſidet: ſed gratias agat primùm Deo, qui cuncta largitur: deinde Sacerdotibus ejus, ac Magiſtris, à quibus doctus eſt. Si enim non egerit gratias, ſed ſibi ſcientiam vendicaverit; in penuria maledicetur. Quòd ſi intelligens largitorem Deum, & agens his gratias, per quos à Deo eruditus eſt, humiliaverit ſe, & in horreum Dei intulerit cibos, hoc eſt, Scripturæ Sanctæ alimenta in Eccleſia populis miniſtraverit; ſtatim aperientur ſuper eum cataractæ Cæli, & effundetur pluvia ſpiritalis: & mandabit Deus nubibus ſuis, ut pluant ſuper eum imbrem: & abundantiâ rerum omnium perfruetur.

¶ CORR. ROM. α *Pro gente.*] Hæc uſque ad verſ. *Ecce annus*, addita ſunt ex Beato Hieronymo ad ſententiæ integritatem.

β *Et ſuas.*] In originali ſic legitur, *fraudari ſe loquitur, & ſua portione privari. Poſſumus decimas, & primitias etiam ſic interpretari.* Sed ob Gloſſam non eſt mutatum. Alia verò quædam emendata ſunt.

LXVI. *Item* AUGUSTINUS *ſerm.* 219. de Tempore. [c. an. 420. *in Africa.*]

Quòd Decimæ Sacerdotibus ſunt tradendæ.

g Anſel. l. 5. c. 14. Polyc. l. 3. tit. 11.

DEcimæ [g] tributa ſunt egentium animarum. Quòd ſi decimas dederis; non ſolùm abundantiam fructuum recipies, ſed etiam ſanitatem corporis, & animæ conſequeris. Non igitur Dominus Deus præmium poſtulat, ſed honorem. Deus enim noſter, qui dignatus eſt totum dare, decimam à nobis dignatus eſt recipere, non ſibi, ſed nobis ſine dubio profuturam: ſed ſi tardiùs dare peccatum eſt; quantò pejus eſt, non dediſſe? §. 1. De militia, de negotio, de artificio redde decimas. §. 2. Cùm enim decimas dando & terrena, & cæleſtia poſſis præmia promereri; quare pro avaritia duplici benedictione fraudaris? Hæc eſt enim Dei juſtiſſima conſuetudo: ut ſi tu illi decimam non dederis, tu ad decimam revoceris.

§. 3. Dabis impio militi, quod non vis dare Sacerdoti. Benefacere ſemper Deus paratus eſt: ſed hominum malitiâ prohibetur. §. 4. Decimæ enim ex debito requiruntur: & qui